

Innst. O. nr. 21

(2004-2005)

Innstilling til Odelstinget fra kommunalkomiteen

Ot.prp. nr. 11 (2004-2005)

Innstilling fra kommunalkomiteen om lov om endringer i kommuneloven (oppheving av plikten til å omdanne interkommunale revisjonsenheter til selskap)

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Kommunal- og regionaldepartementet foreslår i proposisjonen at § 81 i kommuneloven om plikt til å omdanne interkommunale revisjonsenheter til selskap, oppheves.

Ved lov av 12. desember 2003 nr. 113 ble det gjort endringer i kommunelovens bestemmelser om revisjon og intern kontroll. Lovendringene trådte i kraft 1. juli 2004. Hovedsaken i lovendringene dreier seg om at det nå er åpnet for at kommuner og fylkeskommuner kan velge om de vil konkurranseutsette revisjonen.

På samme måte som tidligere vil det være anledning til å dekke behovet for revisjonstjenester gjennom å ansette egne revisorer i kommunen eller fylkeskommunen, eller gjennom interkommunalt samarbeid i ulike former.

Lovendringene innebar også at det ble tatt inn en bestemmelse i kommuneloven § 81 om at interkommunale revisjonsenheter (distriktsrevisjoner) skal organiseres som selskaper senest innen 1. januar 2005.

Det store flertallet av disse samarbeidsenheterne er pr. i dag ikke organisert som selskaper. De er i hovedsak organisert med basis i kommunelovens alminnelige bestemmelser om interkommunalt samarbeid (kommuneloven § 27), med et eget styre og vedtekter for samarbeidet.

Det er lagt til grunn at de alminnelige regler om interkommunalt samarbeid i kommuneloven § 27

også gjelder for distriktsrevisjon, jf. bl.a. Ot.prp. nr. 70 (2002-2003) s. 44.

Der det er tale om selskapsorganisering av revisjonsvirksomheten, er det i praksis interkommunalt selskap (IKS) etter lov om interkommunale selskaper som har vist seg som den mest aktuelle selskapsformen.

I brev av 4. juni 2004 til Nærings- og handelsdepartementet har EFTA Surveillance Authority (ESA) reist spørsmål om hvorvidt lov om interkommunale selskaper er forenlig med EØS-avtalens bestemmelser om statsstøtte (artikkel 61), og bedt om informasjon om hvilke virksomheter som drives i form av slike selskaper. Hvis prosessen innebærer behov for å endre gjeldende lov om interkommunale selskaper, vil eventuelle endringer kunne få betydning for kommunenes og fylkeskommunenes valg av organisasjonsform for bl.a. de kommunale revisjonsenheterne.

Dersom plikten etter kommuneloven § 81 til å omorganisere interkommunale revisjonsenheter til selskap blir stående, vil kommunene og fylkeskommunene være tvunget til å velge mellom to ulike selskapsmodeller: aksjeselskap og interkommunalt selskap - hvor den ene selskapsmodellen reiser uavklarte spørsmål.

I en fase der spørsmålet om de interkommunale selskapenes forhold til EØS-avtalens bestemmelser om statsstøtte klarlegges nærmere, vil det etter departementets oppfatning ikke være ønskelig at loven pålegger kommunene en plikt til å organisere interkommunale revisjonsenheter som selskaper. Etter at det er avklart hva som vil komme ut av prosessen i forhold til ESA, tar departementet sikte på å komme tilbake til spørsmålet om organisasjonsform for de interkommunale revisjonsenheterne, i forbindelse med et generelt lovarbeid om interkommunale samarbeidsformer.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sigvald Oppebøen Hansen, Reidar Sandal, Karl Eirik Schjøtt-Pedersen og Signe Øye, fra Høyre, Peter Skovholt Gitmark, Hans Kristian Hogsnes og Kari Lise Holmberg, fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen og Per Sandberg, fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen og Heikki Holmås, fra Kristelig Folkeparti, Anita Apelthun Sæle og Ivar Østberg, og fra Senterpartiet, lederen Magnhild Meltveit Kleppa, viser til at lovforslaget ikke har vært på ekstern høring. Innholdet i endringene har vært kjent i Kommunenes Sentralforbund, og det er ikke kommet noen innsigelser til å oppheve plikten til å omdanne interkommunale revisjonsenheter til selskap.

Komiteen viser til svarbrev 22. november 2004 (vedlagt) fra kommunal- og regionalministeren av der statsråden gir sin vurdering av om noen av de som faktisk har gjennomført omorganiseringer i den perioden § 81 har vært virksom, er blitt påført unødvendige utgifter.

Komiteen støtter lovforslaget.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i kommuneloven (oppheving av plikten til å omdanne interkommunale revisjonsenheter til selskap)

I

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endringer:

§ 81 oppheves.

Nåværende § 82 blir § 81.

Nåværende § 83 blir § 82.

II

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i kommunalkomiteen, den 25. november 2004

Magnhild Meltveit Kleppa

leder

Karin Andersen

ordfører

Vedlegg 1

Brev fra Stortingets kommunalkomité til Kommunal- og regionaldepartementet, statsråden, datert 11. november 2004

Spørsmål til Ot.prp. nr. 11 (2004-2005)

Vil det være kommuner/fylkeskommuner eller selskaper som har blitt påført unødvendige utgifter knyttet til kravet om omdanning, som nå foreslås fjernet?

Vil endringen som foreslås kunne oppfattes som forskjellsbehandling?

Er KS blitt hørt i saken og hva var i så fall vært deres syn?

Vedlegg 2

Brev fra Kommunal- og regionaldepartementet, statsråden, til kommunalkomiteen, datert 22. november 2004

Spørsmål til Ot.prp. nr. 11 (2004-2005) fra stortingsrepresentant Karin Andersen

Jeg viser til brev av 11. november 2004 fra stortingsrepresentant Karin Andersen med spørsmål knyttet til ovennevnte odelstingsproposisjon.

Kommunelovens regler om revisjon ble endret med virkning fra 1. juli 2004 (lov 12. des. 2003 nr. 113). Etter § 81 gjelder det en plikt for interkommunale revisjonsenheter (distriktsrevisjoner) å innen 1. januar 2005 være organisert som interkommunalt selskap etter lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) eller annen selskapsform. Da EFTA Surveillance Authority (ESA) i brev av 4. juni 2004 henvendte seg til daværende Nærings- og handelsdepartementet med spørsmål om IKS-lovens forenlighet med EØS-avtalens bestemmelser om statsstøtte, fant departementet i rundskriv H-15/04 av 15. juni 2004 grunn til å varsle om at det ville bli tatt sikte på å fremme et lovforslag i løpet av høsten 2004 om atplikten etter § 81 oppheves.

På bakgrunn av at kommuner og fylkeskommuner allerede før bestemmelsen trådte i kraft fikk informasjon om at det var aktuelt å fjerneplikten etter § 81, mener jeg det ikke vil være riktig å si at de som faktisk har gjennomført omorganiseringer i den perioden § 81 har vært virksom, har blitt påført unødvendige utgifter. Av samme grunn kan jeg heller ikke se at opphevelsen vil innebære noen forskjellsbehandling mellom de samarbeidsformene som har og de som ikke har foretatt en omorganisering til selskap.

Jeg vil understreke at selv om det ikke vil være en plikt til å organisere et interkommunalt samarbeid om revisjon som selskap, står kommunene og fylkeskommunene likevel fritt til selv å bestemme om de vil benytte en slik organisasjonsform.

KS har vært kjent med prosessen omkring kommuneloven § 81, men har ikke på formell måte gitt noen synspunkter på en eventuell opphevelse av bestemmelsen. Ettersom forslaget innebærer oppheving av en plikt, fant jeg det unødvendig å sende forslaget ut på ekstern høring.